

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نباشد تن من مباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم

بدین بوم و بر زنده یک تن مباد
از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Arts & Music

هنر و موسیقی

فرهاد ویار

۱۰/۱۰/۱۳

موسیقی او د اشغال په وړاندې اعتراض

زه د سولې مخالف نه یم

سوله زما مخالفه ده

او ما به نابود کړي

د لرغوني یونان په یو حماسي اسطوره ای داستان کې راغلي دي، کله چې لارویانو د خپلو ورکو شویو د لټې په موخه د سیند لاره ونیوله او بیړۍ کې کیناستل د «سیرنیانو» چې بنکلی او بنایسته څیرې یې لرلې او ادعا یې کوله چې «د سیند د خدای لورگاني» دي، ټاټوبي ته ورسیدل.

«سیرنیان»، هغه بدسرشته خو خور غره دریایی پریان و چې د خپل زړه وړونکي آواز سره یې په بیړۍ کې د سپرو زړه راکارو او د دې دلربایی وروسته یې، بیړۍ د سیند ویرانګرو څپو ته کارله او په دې ډول ټول مسافرین په دې ویرجنې او ترهه جنې لارې کې ډوب او محوه کیدل او په دې ډول هیڅ بیړۍ دا توان او وس نه درلود چې د سیرنیانو له قلمرو څخه تیرې شي.

په دې منځ کې، یو هنرمند گیتار و هونکی چې نوم یې «اورفئوس» و، په لټه کې شو چې د دې دوکې او فریب مخه ونیسي، داسې آواز یې جگ کړ چې د «سیرنیانو» غولونکی آواز یې ترې تم کړ، خو له دې سره سره بیا هم داسې کسان وو چې د «سیرنیانو» په لومه کې ولیدل.

دا اسطوره مې د دې لپاره رانکل کړه چې زموږ په اوسني شرایطو کې هم، داسې بنکلي «پریان» شته چې بد سرشته او بدطینته دی او هڅه کوي چې د خپلو زړه کینوونکو آوازونو سره د ولسونو بیړۍ ډوبه کړي، خو په ورته وخت کې داسې هنرمندان هم د نړۍ په گوټ گوټ کې پیدا کېږي چې د خپلو ترانو او فریادونو سره د بدطینته او بدسرشته هنرمندانو آوازونه په خپلو آهنگونو او موسیقۍ او ترانو کې ترې تم کوي.

په دې لیکنه کې په لنډه توګه د فلسطیني موسیقي یوې برخې ته اشاره کوم چې د اشغال پر ضد غږول کېږي:

په عربي نړۍ کې د الجزایر وروسته، د غزې تراره تر ټولو زیات د رپ (۴۵) ډلې لري. د دې ډلو ډیرې یې له دې چې د سوپر لیوني (احمدی نژاد) په شان د اسرائیل د نابودیدلو غوښتنه وکړي، د دې دولت د اشغال پر ضد آواز

پورته کوي او په خپلو ترانو کې تل د اشغال ضد خبرې کوي. له دې ډلو څخه یوه یې هم د «دم» د هیپ هاپ ډله ده چې په آگاهانه او عامدانه ډول خپلو ترانو ته سیاسي مضمون ورکوي او د خپلو مخاطبینو سره په ښکاره او څرگند ډول اړیکه ټینګوي.

تامر نفار، چې د «دم» ډلې غړی دی، وايي چې د هغې ترانې د امریکا د تورپوستکو د ترانو سره ورته والی لري، ځکه چې هغوي هم په خپلو ترانو کې له بیوزلی او تبعیض څخه غږیږي، او زما د ترانو مضمون هم همدا دی. تامر چې تل په خپلو ترانو کې د اسرائیلو پر دولت برید کوي، وايي چې د عربي موسیقۍ په وړاندې لوی خطر دا دی چې په سلو کې نژدې ۹۹ عربي ترانې عشق او عاشقي ته بیلي شوي او عملاً د سیاسي مسائلو څخه پردې دی. تامر، په هغه کنسرت کې چې د تل آویو په ښار کې جوړ شوی و، او په کې نژدې ۱۰۰۰ اسرائیلیانو گډون کړی و، د خپلې ترانې په یوه برخه کې داسې وویل:

ته تروریست وی،

کله چې دې زما هیواد تصاحب کړ

زه د سولې مخالف نه یم

سوله زما مخالفه ده

او ما به نابود کړي

یو بل آواز چې د اسرائیلو د اشغال په وړاندې پورته شوی دی، هغه د «یاذ عباس» آواز دی چې د «رام الله د ځمکې لاندې» ډلې غړی دی. دا ډله هم په فلسطین کې ډیر پلویان لري. عباس باور لري چې د رب موسیقي په لویدیځ ساحل کې اغلب د فلسطینانو حق او د هغوی د خاورې اشغال په خپلو ترانو کې رانغاړي. عباس چې د اقتصاد محصل دی، وايي که چیرې مور فلسطینیان، اسرائیلی توکي تحریم کړو، هغوي به مجبور شي چې خپل سیاست بدل کړي. عباس، کوم هنری نوم چې له ځان لپاره غوره کړی، د هغې معنی هم «بایکات» دی.

په دویمې انتفاضې کې، وروسته له دې چې عباس رام الله ته دننه کیږي، په دې ښار کې د اسرائیلی شوبلو ته یې پام کیږي، چې دا په خپله د هغې د لومړني ترانې د ویلو لامل کیږي:

مونږ د تگ راتگ په بندیز کې شامل شوي یو

هره ورځ اړ یو چې په کورونو کې کښینو

زمونږ وینه په جوش راغلی

او سرونه مو د اسرائیل د نابودولو له خیالونو او فکرونو ډک شوي دي.

عباس په دې وخت کې ځوان و او له وضعیت څخه ناهیلې شوی و. په دغو ورځو کې د هر اسرائیلي په وړاندې چې به وژل کېدو لس فلسطینان به له پښو غورځیدل او همدا لامل شوی و چې د فلسطینیانو بریدونه د عباس په اند عبث او بابیزه وانگیرل شي. سره له دې هغې د خپل هیواد د اشغال زغم نه درلود او همدا و چې د هیپ هاپ د موسیقۍ لپاره یې د ترانو په لیکلو پیل کړی.

د «رام الله ځمکې لاندې» ډلې که ډیر کم غړي پیدا کولی شو چې د اسرائیل د نابودې غوښتونکي وي. ډیری یې د دوو خپلواکو هیوادونو په جوړولو باور لري او دا ډله په ښکاره ډول وايي چې د حماس سره ښې اړیکې نلري.